

Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet

Adgang: Hvad er vigtigt?

(Hvad sker der, hvis man ikke regulerer adgang til et område?)

Frank Søndergaard Jensen

Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning

Workshop Vejle Ådal, Engelsholm Højskole – 09.09.2021

Adgang: Hvad er vigtigt?

- **Hvad er vigtigt for besøgende?**
- **Hvad er vigtigt for lodsejerne?**
- **Fælles fodslaw – besøgende/lodsejere/kommune?**

- **Udgangspunkt: Adgangsreglerne i Naturbeskyttelsesloven**

Hvad er vigtigt for besøgende?

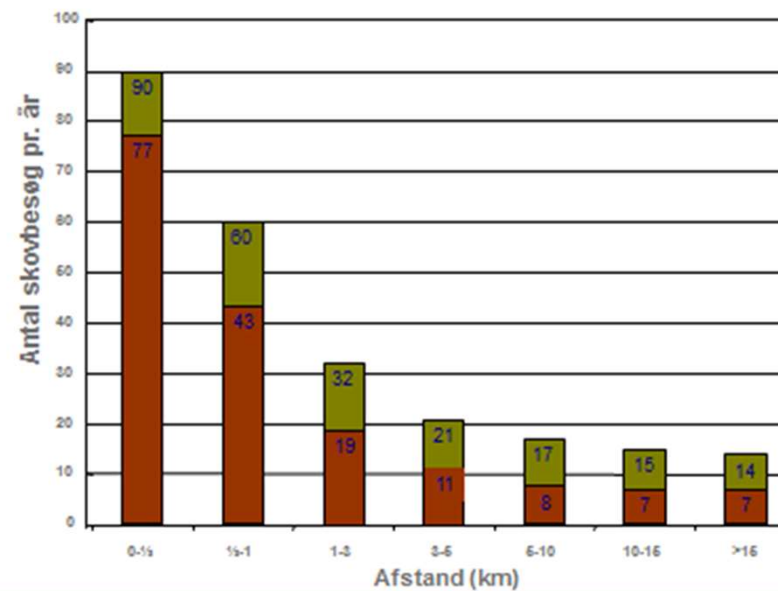

Den nærmeste natur (skov) er vigtig

Besøg i skoven nærmest bopælen:

- 1994 = 2/3 af besøgene
- 2008 = 3/4 af besøgene

Afstand og antal besøg

- og måske blevet endnu vigtigere...

Folk strømmer ud i naturområderne tæt på byerne

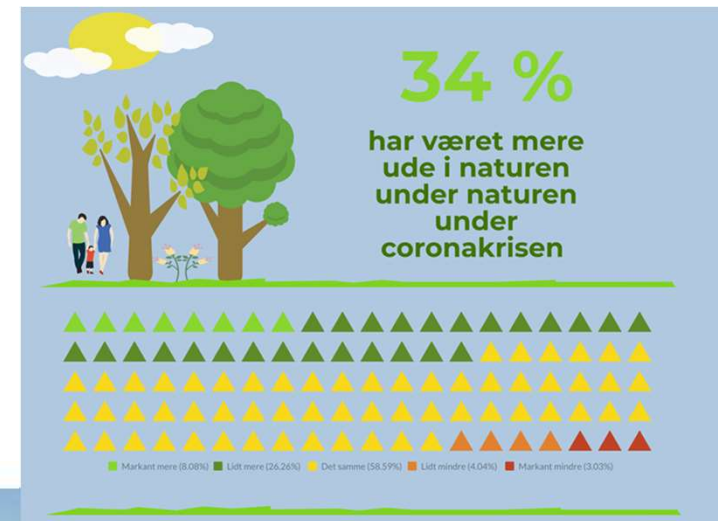
27-03-2020

Naturstyrelsen oplever langt flere besøgende i de statslige naturområder end normalt for årstiden. Især de områder, der ligger tæt på byerne er velbesøgte. Der er stadig god plads til at holde afstand i naturen.

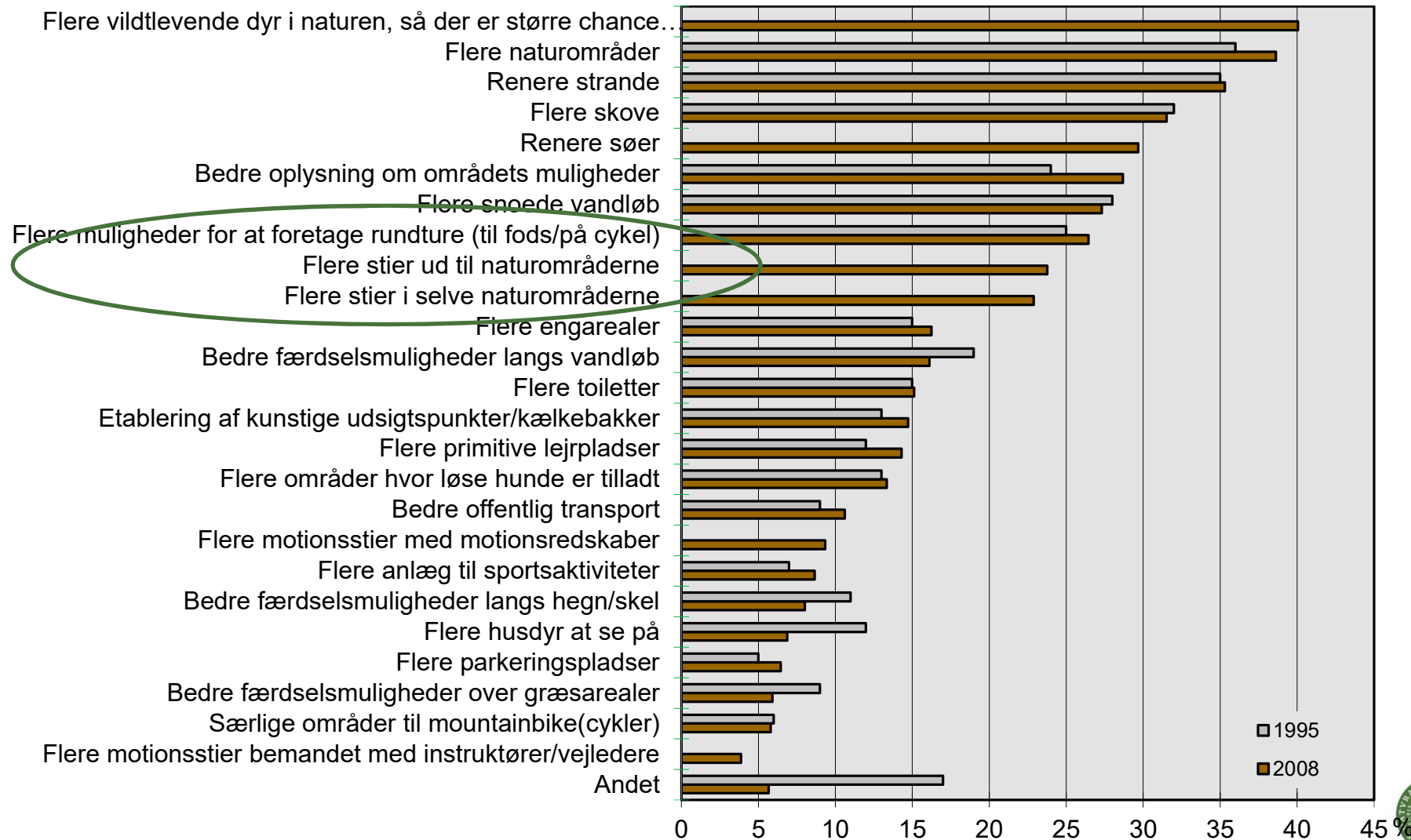

Naturstyrelsen har tællere i udvalgte naturområder. Her en række eksempler på besøgstal fra 15. marts – 1. maj 2020 sammenlignet med samme periode sidste år:

- Naturpark Amager: Besøgstallet er steget med 70-160%
- Hareskov ved Værløse. Besøgstallet er steget med 90 %
- Svinkløv Plantage: Besøgstallet er faldet med 65 %

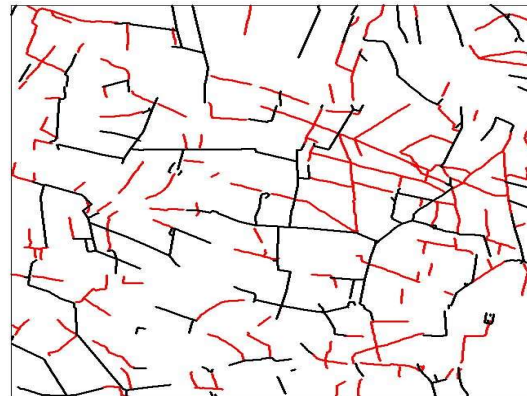
Hvad er vigtigt for besøgende?

Er adgangen ikke allerede god nok?

Veje 1950 Give Kommune

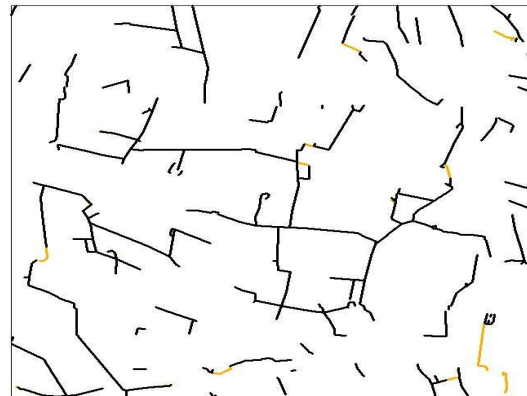

96 km i 1950 -> 47 km i 1988 \approx -50%

Signaturforklaring

- Veje 1950 og 1988
- Veje 1950
- Veje 1988

Veje 1988 Give Kommune

0 500 1000 1500 2000 Meter

Kan frivillighed klare det?

41. "Spor i Landskabet" er vandrestier, der giver mulighed for at opleve dele af den danske natur, som ellers ikke normalt er tilgængelig for offentligheden. Kender De til, at der findes sådanne afmærkede spor/vandrestier rundt om i landet?
(sæt ét kryds)

- Ja, jeg kender dem – og har brugt dem 23.7%
- Ja, jeg kender dem – men har *aldrig* har brugt dem... 14.8%
- Nej, jeg kender dem ikke 61.5%

Kan frivillighed klare det?

Hvad er vigtigt for lodsejere?

Lige så forskellige som de besøgende...

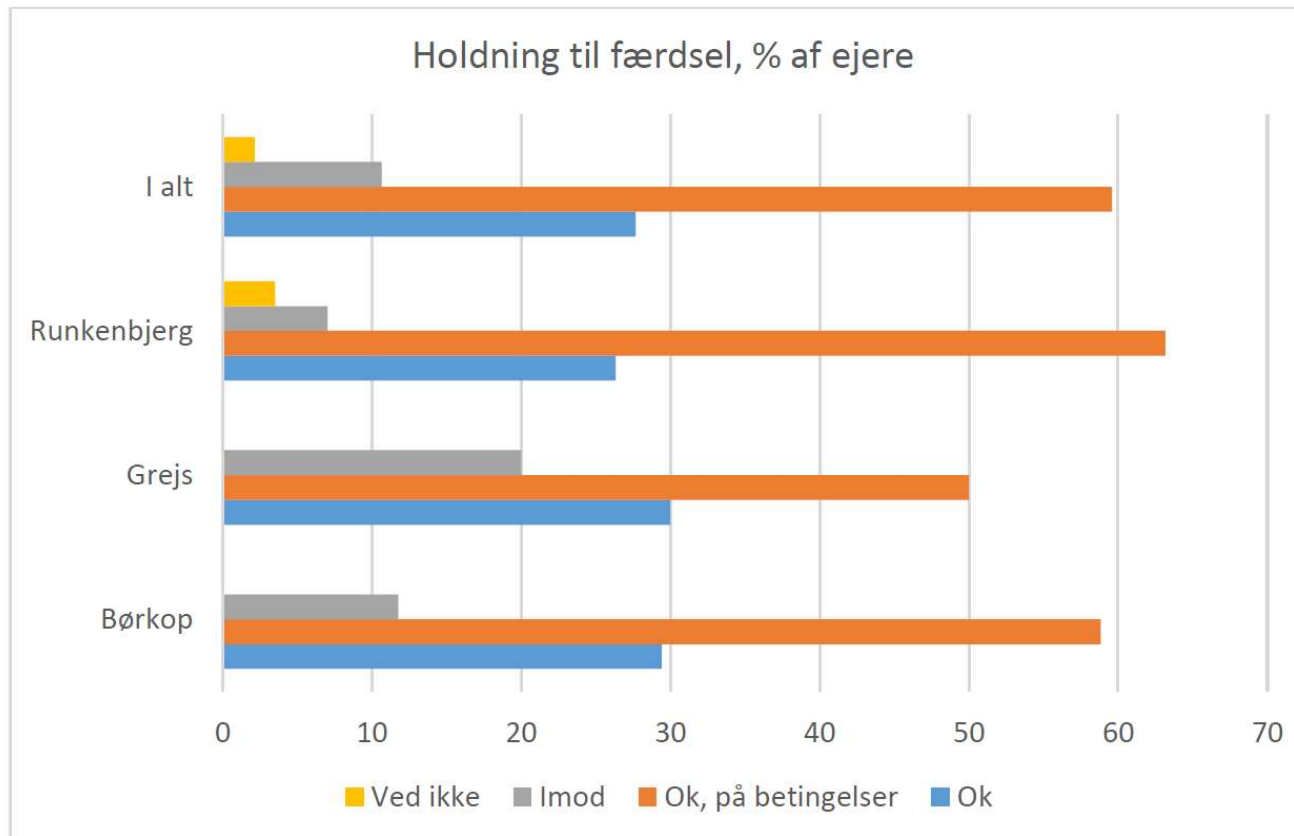
	Antal ejere i alt	Ja, ejeren oplever færdsel %	----- % af de som oplever friluftsfolk -----			
			Dagligt.	Ugentligt, ejere	Månedligt, ejere	Sjældnere, ejere
Børkop	20	80	44	38	0	19
Grejs	18	83	33	13	20	33
Runkenbjerg	55	87	17	35	17	30
I alt	93	85	26	31	14	29

	Antal der oplever friluftsfolk = 100%	-----%-----		
		Ingen ulemper	Generelt generende	Økonomiske tab
Børkop	16	75	25	0
Grejs	15	64	29	7
Runkenbjerg	48	74	19	7
I alt	79	72	22	6

Generelt: Færdsel på privat grund, tæt på bolig, støj, manglende hensyn.
Økonomisk tab: Afgrøde i omdrift (ridning), affald.

Hvad er vigtigt for lodsejere?

Hvad er vigtigt for lodsejere?

Betingelser...

- Vise hensyn
- Opføre sig ordentligt
- Holde sig til (afmærkede) stier
- Holde hund i snor
- Ikke smide affald

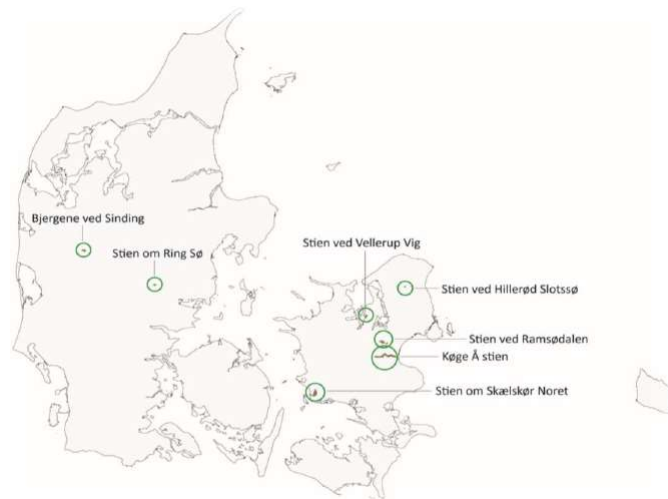
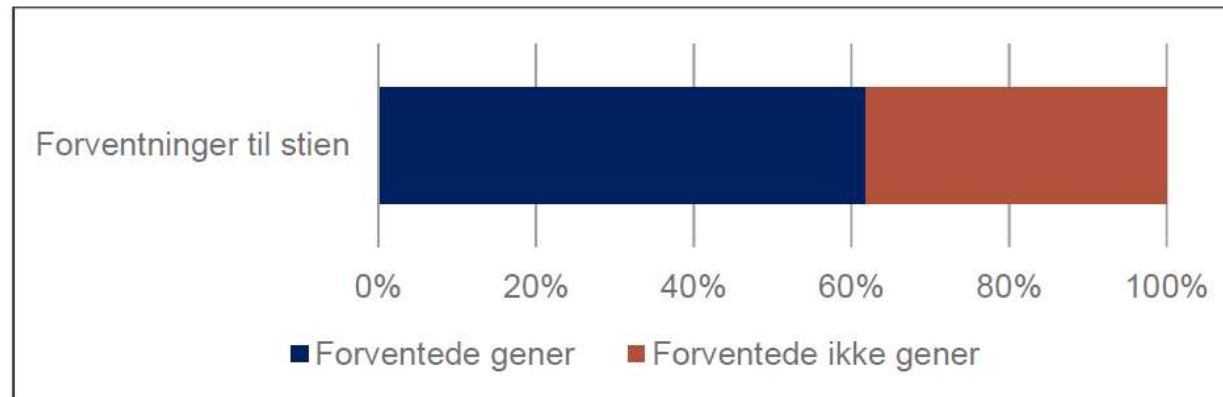
 [Bliv flink af natur](#) [Om kampagnen](#) [Viden og undersøgelser](#)

TAK FORDI DU ER FLINK AF NATUR

TAK, fordi du altid tager dit affald med dig. TAK, fordi du holder din hund i snor og samler hømhømer op. TAK, fordi du kun tænder bål på officielle bålpladser, og der hvor du må på stranden. TAK, fordi du gør plads til andre – og sender et smil til dem, du møder på din vej. TAK, fordi du tager hensyn til naturens planter og dyr. TAK, fordi du er flink af natur!

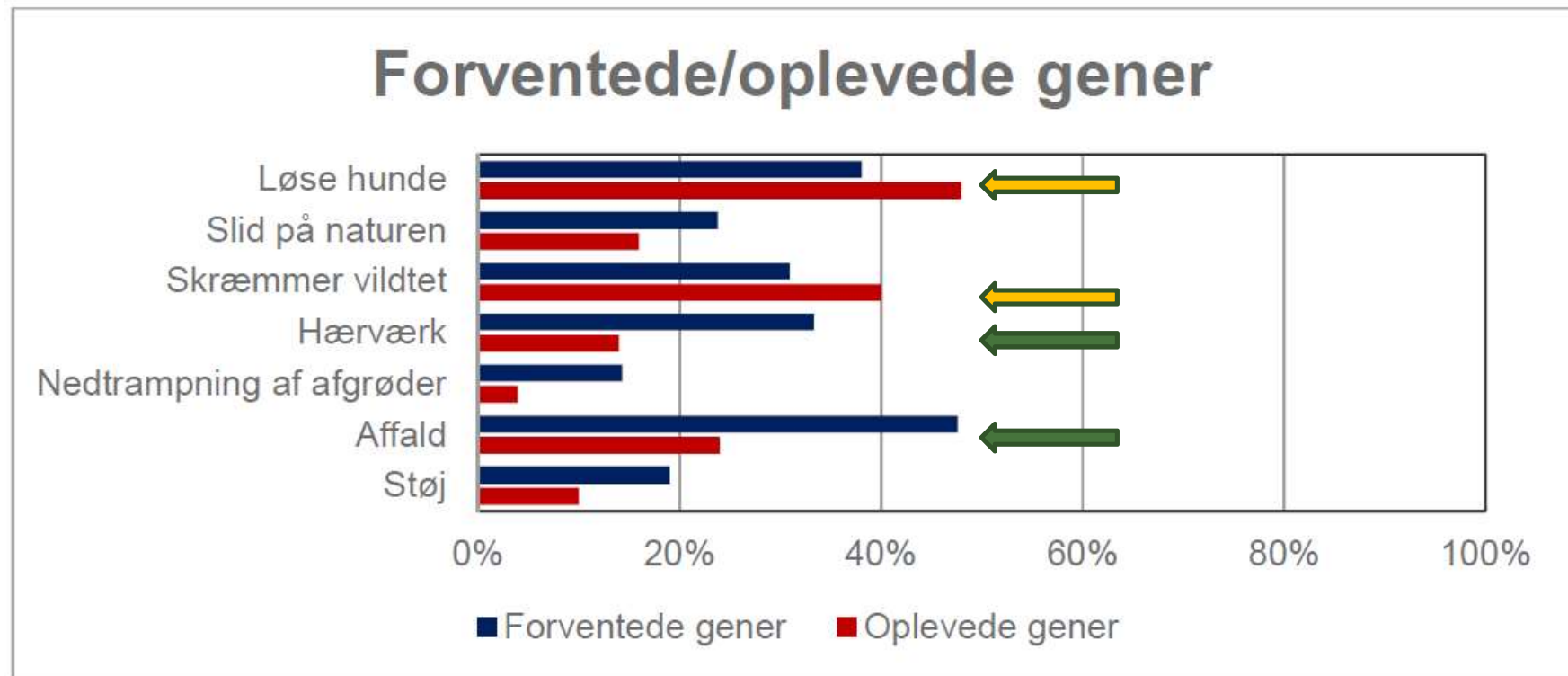
Lodsejere og nye stier...

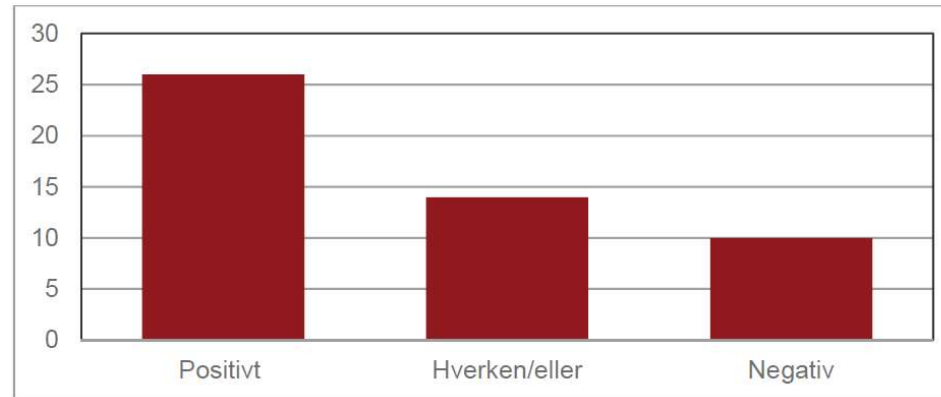
Braunstein, EM, Lassen, JN & Præstholm, S 2011: Fakta og myter om stier - erfaringsopsamling for bedre rekreative stier. Arbejdsrapport. Landskabsværkstedet. 167 s.

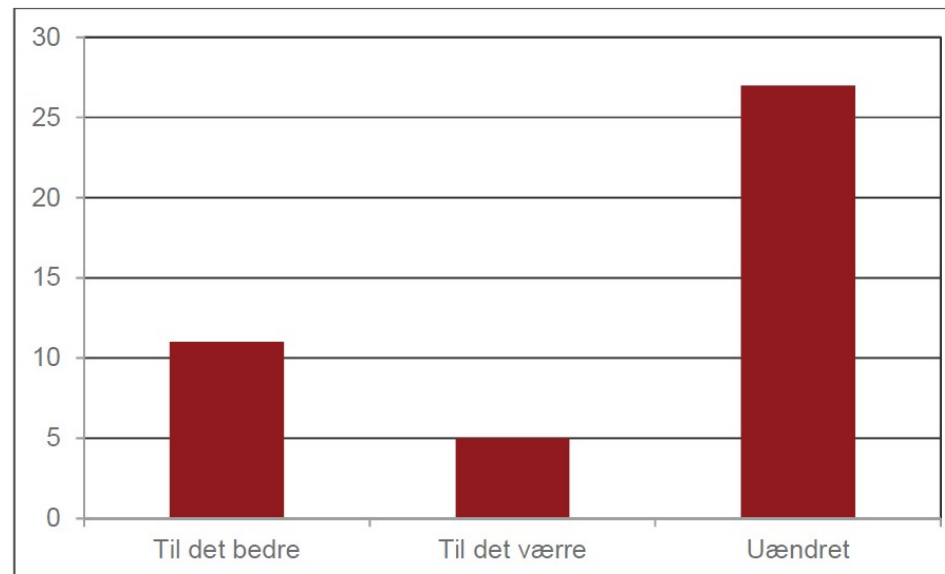
Lodsejere og nye stier...

Lodsejere og nye stier...

Vurdering af konsekvenser

Lodsejere og nye stier...

- *"Ville ikke have været imod stien, hvis det var i dag"*
- *"Alle de gener jeg forventede, er manet til jorden... Stien er en stor oplevelse for turister og lokale"*
- ***"Stien har målrettet færdslen. Folk gik alligevel på jorden langs vandet, så der blev nedtrampet afgrøder"***

....

- *"Ulemperne kom bag på mig"*
- *"Så kan man ligegodt bo i byen"*
- *"Blev meget overrasket over hvor meget menneskers færden egentligt skræmmer vilde arter"*

Lodsejere og nye stier...

Værd at huske fra 7 tidligere stiprojekter:

- Top-down tilgang i planlægnings- og etableringsfasen
- "Høj" befæstningsgrad – flere brugergrupper
- Nye stiforløb versus brug af eksisterende veje/stier
- Nærhed til bolig

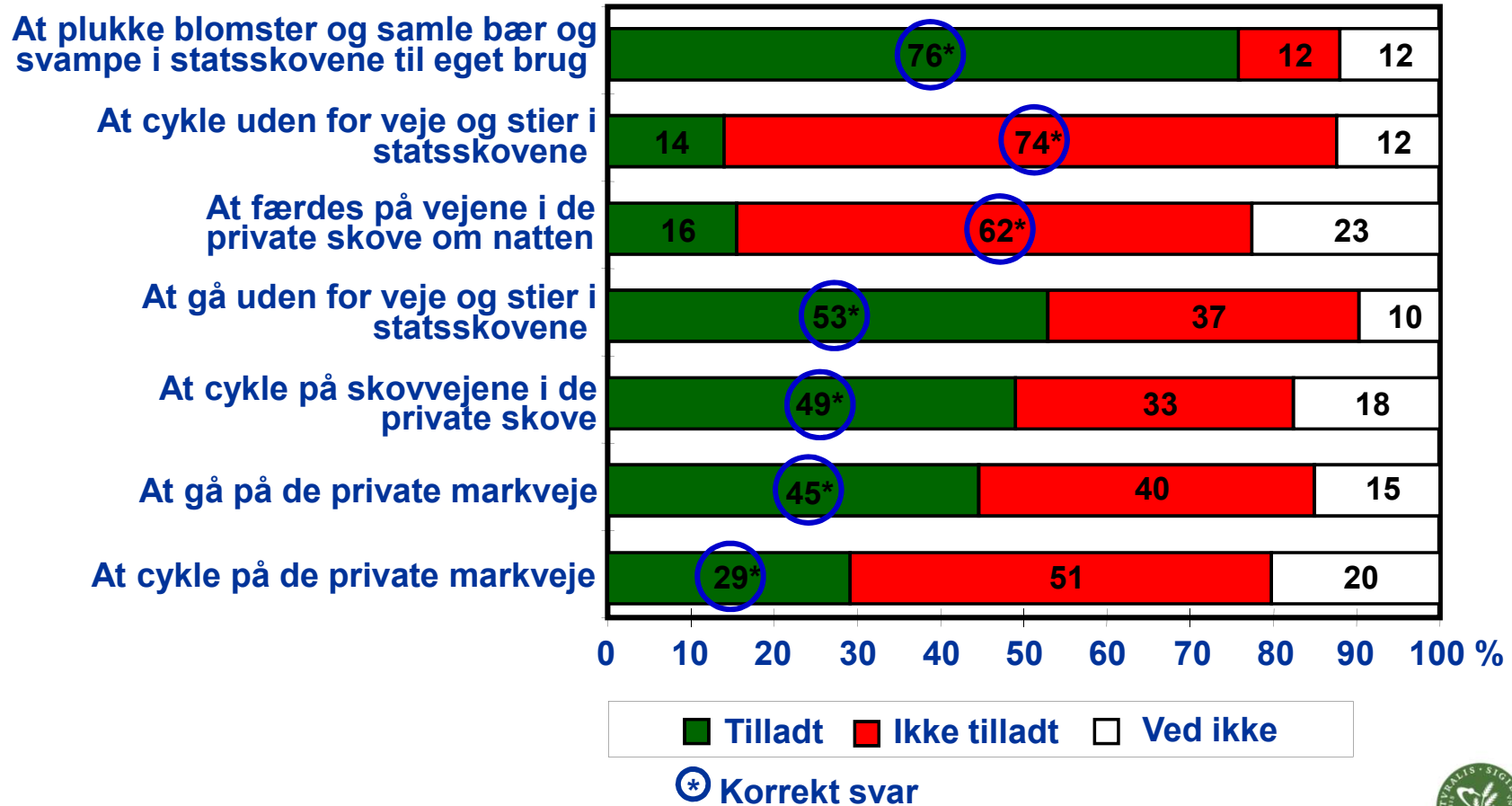

Fælles fodslaw – besøgende/lodsejere/kommune?

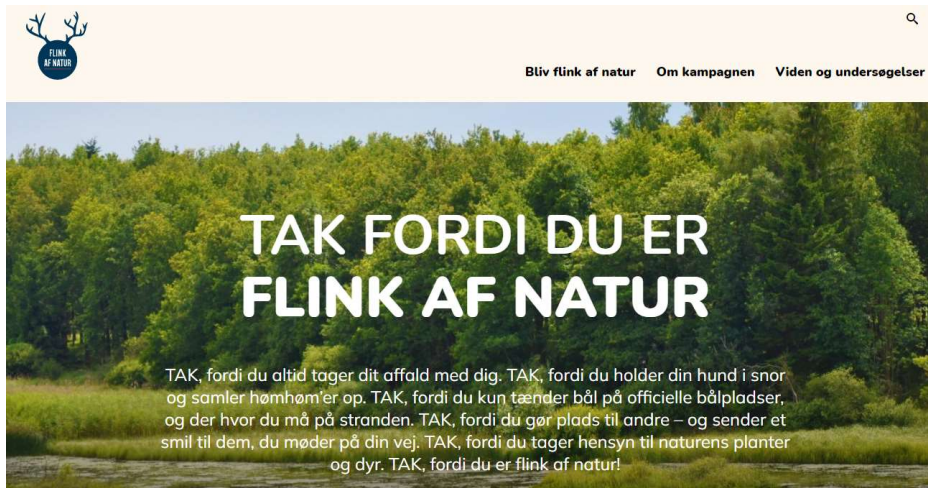

Fælles fodslaw – besøgende/lodsejere/kommune? Adgangsreglerne

"Hvad mener De - som hovedregel - er tilladt for befolkningen i dag?"

Fælles fodslaw – besøgende/lodsejere/kommune?

Fælles fodslaw – besøgende/lodsejere/kommune?

Foto: Friluftsrådet

Fælles fodslaw – besøgende/lodsejere/kommune? Skræmmeskilte

NBL §23, Stk. 2.

Offentlighedens adgang må ikke forhindres eller vanskeliggøres. ...

Fælles fodslaw – besøgende/lodsejere/kommune? Skræmmeskilte

- **2019: 286 km² (72 områder)**
- **Ca. 15.000 skræmmeskilte på landsplan**
- **Ca. 150 skræmmeskilte i en gennemsnitlig kommune**
- **Vejle kommune?**

https://static-curis.ku.dk/portal/files/239520180/Sammenfattende_rapport_Barrierer_19032020_OK_web.pdf

https://static-curis.ku.dk/portal/files/239519989/Feltunders_gelse_kysten_19032020_OK_web.pdf

https://static-curis.ku.dk/portal/files/239519915/Feltunders_gelse_naturen_19032020_OK_web.pdf

Fælles fodslaw – besøgende/lodsejere/kommune?

En vejledning om skilte
og
Offentlighedens adgang til naturen

Anbefalinger fra

Danmarks Naturfredningsforening
Amtsrådsforeningen
Kommunerne Landsforening
Friluftsrådet
Dansk Landbrug
Dansk Skovforening
Skov- og Naturstyrelsen

<https://naturstyrelsen.dk/media/nst/66980/skiltevejledning.pdf>

Til skovgæsten

Velkommen i denne private skov. Her gælder Naturbeskyttelsesloven. Det betyder bl.a. at:

Du må færdes fra kl. 6 til solnedgang.

Du må gå på alle veje og stier.
Du må cykle på veje og stier, der egner sig til almindelige cykler.

Af hensyn til privatlivets fred må du ikke tage ophold nærmere end 150 meter fra beboelses- og driftsbygninger.

Du må ikke tage grene af træer og buske eller grave planter op.

Fra 1. marts til 31. oktober må du ikke ryge nær nåletræsbevoksninger, græsklædt skovbund, lyngarealer eller unge bevoksninger.

Vi beder dig lægge affald i en affaldsspand eller tage det med hjem.

I særlige tilfælde kan skoven være lukket. Dette vil fremgå af yderligere skiltning.

Adgang sker på eget ansvar.

Fælles fodslaw – besøgende/lodsejere/kommune?

Visioner – strategier...

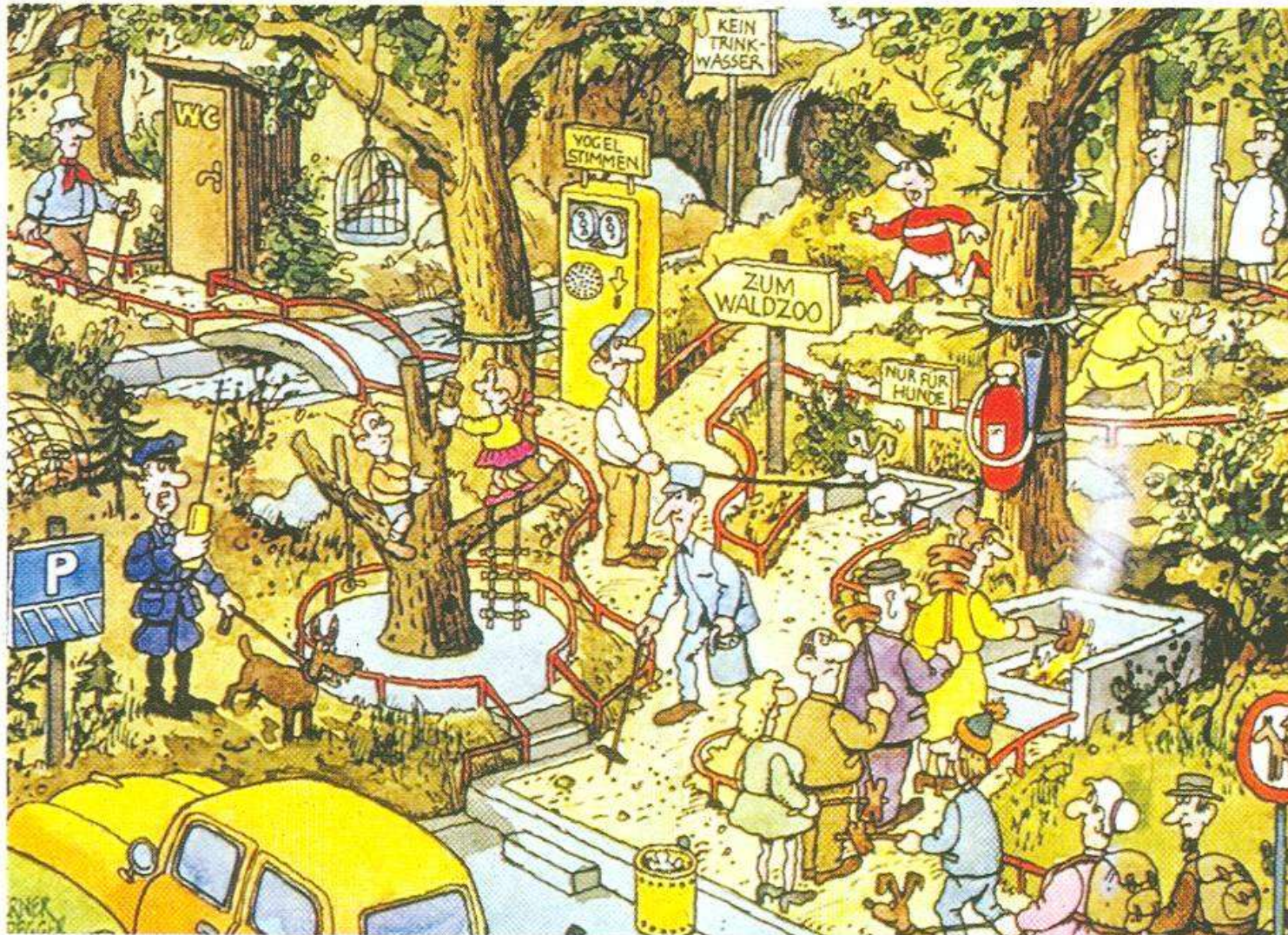
“Vejle – landets første kommune uden skræmmeskilte og største sammenhængende stinet”

“Vejle – kommunen hvor flest borgere kender adgangsreglerne til den danske natur”

“Vejle – kommunen hvor færrest lodsejere oplever problemer i forbindelse med andres færdsel”

Go' arbejdslyst...

